וסתרתה למזיה כל דאתא חזיה הדר, אדהכי והכי אבלעו להו. ~~איתתיה דקרח~~ אמרה ליה חזי מאי קעביד משה: איהו הוה מלכא, לאחוה שוויה כהנא רבא, לבני אחוהי שוינהו סגני דכהנא. אי אתיא תרומה אמר תיהוי לכהן, אי אתו מעשר דשקילתו אתון אמר הבו חד מי' לכהן, ועוד דגייז ליה למזייכו ומיטלל לכו כי כופתא, עינא יהב במזייכו. אמר לה הא איהו נמי קא עביד? אמרה ליה כיון דכולהו רבותא דידיה אמר איהו נמי °תמות נפשי עם פלשתים. ועוד דקאמר לכו עבידתו תכלתא אי ס"ד תכלתא חשיבא [מצוה] אפיק גלימי דתכלתא וכסינהו לכולהו מתיבתך. היינו דכתיב °חכמות נשים בנתה ביתה זו אשתו של און בן פלת ואולת *בידיה תהרסנה זו אשתו של קרח. °ויקומו לפני משה ואנשים מבני ישראל חמשים ומאתים מיוחדים שבעדה קריאי מועד שהיו יודעים לעבר שנים ולקבוע חדשים אנשי שם שהיה להם שם בכל העולם. °וישמע משה ויפול על פניו מה שמועה שמע? *אמר רבי שמואל בר נחמני א"ר יונתן שחשדוהו מאשת איש שנאמר °ויקנאו למשה במחנה. א"ר שמואל בר יצחק מלמד שכל אחד ואחד קנא את אשתו ממשה שנאמר °ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה. °ויקם משה וילך אל דתן ואבירם אמר ר"ל מכאן שאין מחזיקין במחלוקת דאמר רב כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו שנאמר °ולא יהיה כקרח וכעדתו. רב אשי אמר ראוי ליצטרע כתיב הכא ביד משה לו וכתיב התם °ויאמר ה' לו עוד הבא נא ידך בחיקך. אמר ר' *יוסי כל החולק על מלכות בית דוד ראוי להכישו נחש כתיב הכא °ויזבח אדוניהו צאן ובקר ומריא עם אבן הזוחלת וכתיב התם °עם חמת זוחלי עפר. אמר רב חסדא *כל החולק על רבו *כחולק על השכינה שנאמר °בהצותם על ה'. א"ר חמא ברבי חנינא כל העושה מריבה עם רבו כעושה עם שכינה שנאמר °המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל (על) [את] ה'. א"ר חנינא בר פפא כל המתרעם על רבו כאילו מתרעם על השכינה שנאמר °לא עלינו תלונותיכם כי (אם) על ה'. א"ר אבהו כל המהרהר אחר רבו כאילו מהרהר אחר שכינה שנאמר °וידבר העם באלהים ובמשה. °עושר שמור לבעליו לרעתו *אמר ר"ל זה עושרו של קרח. °ואת כל היקום אשר ברגליהם *א"ר אלעזר זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו. ואמר רבי לוי משוי *ג' מאות פרדות לבנות היו מפתחות של בית גנזיו של קרח וכולהו אקלידי וקולפי דגלידא. א"ר חמא ברבי חנינא ג' מטמוניות הטמין יוסף במצרים: אחת נתגלתה לקרח ואחת נתגלתה לאנטונינוס בן אסוירוס ואחת גנוזה לצדיקים לעתיד לבא. וא"ר יוחנן קרח לא מן הבלועים ולא מן השרופין: לא מן הבלועין דכתיב °ואת כל האדם אשר לקרח ולא קרח ולא מן השרופים דכתיב °באכול האש את חמשים ומאתים איש ולא קרח. במתניתא תנא קרח מן השרופין ומן הבלועין: מן הבלועים דכתיב °ותבלע אותם ואת קרח מן השרופין דכתיב °(ותצא אש מלפני ה') [ואש יצאה מאת ה'] ותאכל את חמשים ומאתים איש, וקרח בהדייהו. אמר רבא *מאי דכתיב °שמש ירח עמד זבולה לאור חציך יהלכו מלמד שעלו שמש וירח לזבול אמרו לפניו רבש"ע אם אתה עושה דין לבן עמרם נצא ואם לאו לא נצא, עד שזרק בהם חצים. אמר להן *בכבודי לא מחיתם בכבוד בשר ודם מחיתם, והאידנא לא נפקי עד דמחו להו, *דרש רבא מאי דכתיב °ואם בריאה יברא ה' ופצתה האדמה את פיה אמר משה לפני הקב"ה אם בריאה גיהנם מוטב ואם לאו יברא ה'. למאי? אילימא למבריה ממש והא °אין כל חדש תחת השמש אלא לקרובי פיתחא. °ובני קרח לא מתו תנא *משום רבינו אמרו מקום נתבצר להם בגיהנם וישבו עליו ואמרו שירה. *אמר רבה בר בר חנה זימנא חדא הוה קאזלינא באורחא אמר לי ההוא טייעא תא ואחוי לך בלועי דקרח, אזיל חזא תרי בזעי דהוה קא נפק קיטרא מינייהו שקל גבבא דעמרא אמשייה מיא ואותביה בריש רומחיה ואחלפיה התם, איחרך. א"ל אצית מה שמעת, ושמעית דהוו קאמרי הכי משה ותורתו אמת והן בדאים

אמר

סתרה למזיה · סערה וישבה על פתח הבית כל מי שהיה בא לקרוא רואה ראשה פרוע וחוזר: **מעשר** · ראשון דשקליתו אתון אמר הבו חד מי' לכהן: **דגייז למזייכו** · דכתיב (במדבר ח) והעבירו תער על [כל] בשרם ומשחק בהם כאילו אתם שוטים: **ככופתא** · רעי כמו בטולא דכופתא דאמרן לעיל (דף נח:) כגלל הזה תורה אור אתם חשובים בעיניו: **עינא יהב** · עין נתן בשערכם כדי שלא יהא בהם נוי כמותו: **אמר לה** · קרח איהו נמי משה עצמו גלח כל שערו: **כיון דכולה רבותא דידיה הוא** · אינו חושש אם גילח עצמו דקאמר לנפשיה תמות נפשי עם פלשתים אגוז שערי כמותם ומה לי בכך שהם מקיימין אפילו מה שאני מצוה לשחוק אגוז עצמיו כמותם כדי להפיס דעתם: **ועוד דקאמר לכו** · עשו פתיל תכלת בד' כנפות הבגד ואי ס"ד תכלת חשוב מפני מה לא יאמר לעשות כל הבגד כולו תכלת: **אפיק גלימא דתכלתא** · קח לך בגדים של תכלת וכסינהו לכולהו מתיבתך וכסה בהן בבה"מ אתה וחבורתך: **קנא לאשתו** · אל (הסתר) [תסתרי] עם משה. קנוי היינו התראה: **ונטה לו מחוץ למחנה** · יצא מחוץ למחנה שלא יחשדוהו עוד: **מכאן שאין מחזיקין במחלוקת** · שמחל על כבודו והוא עצמו הלך לבטל מחלוקת: **חולק על רבו** · חולק על ישיבתו: **אשר רבו על משה ועל אהרן בעדת קרח בהצותם על ה'** · מעלה עליהם הכתוב כאלו היו חולקים כלפי שכינה: **מריבה** · תגר וקטטה לפטפט נגדו בדברים: **מתרעם** · אומר על רבו שנוהג לו מדה כבושה ומדת אכזרית: **מהרהר** · מחפה עליו דברים: **אקלידי** · מפתחות: **וקולפי** · מנעולים: **דגלידי** · כולם המפתחות והמנעולים של עור היו ואעפ"כ היו שלש מאות פרדות טעונות ל"א דגלדא לצורך שקים והמרצופין וכיסין של עור היו: **לא מן הבלועין ולא מן השרופין** · אלא במגפה מת

מת: **ולא קרח** · ר"ל היו לבד קרח דכתיב חמשים ומאתים מחתות ואתה ואהרן איש מחתתו: **מן הבלועים ומן השרופין היה** · שנשרפה נשמתו וגוף קיים ואח"כ נתגלגל עד מקום הבלועין ונבלע דכתיב בפרשת פנחס ותבלע אותם ואת קרח עמהם ורבי יוחנן דאמר לא מן הבלועין ולא מן השרופין דריש ליה להאי ואת קרח לאחריו ואת קרח במות העדה במגפה: **וקרח בהדייהו** · מדכתיב ותאכל את החמשים ומאתים איש מקריבי הקטרת וקרח ממקריבי הקטרת הוה דכתיב חמשים ומאתים מחתות ואתה ואהרן איש מחתתו א"נ ואת לרבות קרח עמהם: **שמש ירח עמד זבולה** · לעיל מיניה כתיב ותבקע ארץ בשעת בקיעת הארץ שנבלעו בקרקע, שמש וירח עלו לאותו רקיע ששמו זבול ואמרו להקב"ה אם אי אתה עושה דין לבן עמרם מקרח ועדתו: **לא נצא** · ולא נאיר לעולם: **בכבודי לא מחיתם** · שהרי בכל יום מלכי מזרח ומערב בשעה שמניחין כתריהן בראשם משתחוים לחמה: **והאידנא לא נפקי עד דמחו להו**. שכך גזר עליהם המקום כן שמעתי ל"א והאידנא לא נפקי מאחר שראו שהקפיד הקב"ה על שלא מיחו לכבודו עד דמחו להו לא נפקי שחסו לכבוד המקום על בני אדם שמשתחוים לשמש וירח*: **אין כל חדש תחת השמש** · ואי גיהנם לא נברא עד ההוא שעתא הוה ליה חדש: **לקרובי פתחא**. שיקרב פתחה של גיהנם ותפתח הארץ במקום שהן: **נתבצר** · מלשון (ישעיה כז) עיר בצורה התקין להן הקב"ה מקום גבוה שלא העמיקו כל כך בגיהנם ולא מתו: **טייעא** · סוחר ישמעאל: **בזעי**. מקום שנתבלעו לשם עדת קרח: **בזעא** · ראה נקב שממנו יצא עשן: **גבבא** · גיזה: **אמשיה** · שרה אותה במים לשון (ברכות דף יד:) משי ידיה: **(וכל שלשים יום**. חוזר לגיהנם ועולה לשם):

אמר

לג א ב ג ד מיי' פ"ה מהל' ת"ת הל' א
סמג עשין יב טוש"ע
י"ד סי' רמב סעיף כ:

משלי יד
במדבר טז
שם טז
במדבר טז
שמות לג
במדבר טז
שם טז
שמות ד
מלכים א א
דברים לב

בקרא כתיב בידיה תהרסנה
[מו"ק יח:]
[ברכות כז:] ע"ש
קהלת ה
פסחים קיט. ע"ש
[שם]
שם קט:
נדרים לט: ע"ש
לעיל קג.
[לעיל קג:]
במדבר כו
ב"ב עג.

במדבר טז
שם כ
שמות טז
במדבר כא
דברים יא
ג' מאות לאו דוקא וכו' כל שלש מאות בכ"מ רשב"ם פסחים קיט.
במדבר כו
שם טז
חבקוק ג
במדבר טז
[קהלת א]
מגילה יד

[נ"ל יוסף]

* ג' טמונא ברמה:
"והאידנא עד דמחו לא נפקו" = אין יוצאין עד שמוחין בכבודו של מקום

נושא
מחלוקת
I המחזיק במחלוקת
II חולק על:
א) מלכות בית דוד
ב) רבו

מבנה
כל החולק על...
כל ה... על רבו כאילו... שכינה

נושא
עושרו של קרח

* בספר מגלות היה מובא - חולק על רבו כחולק על שכינה והרמב"ם אומר - וחולק על רבו נפש

* לציל פה: מובא זה

מבנה
ב' אמירות
של רבא בדינן קרח

נושא
בני קרח לא מתו - אלא מקום נתבצר להם בגיהנם